

NHÀ THỜ ĐỨC BÀ PARIS SỐNG MÃI

Nhà thờ Đức Bà Paris không chỉ là một kiệt tác vĩ đại về kiến trúc Gothic Pháp mà đây còn là nơi tôn nghiêm dành cho những người mộ đạo và đam mê nghệ thuật.

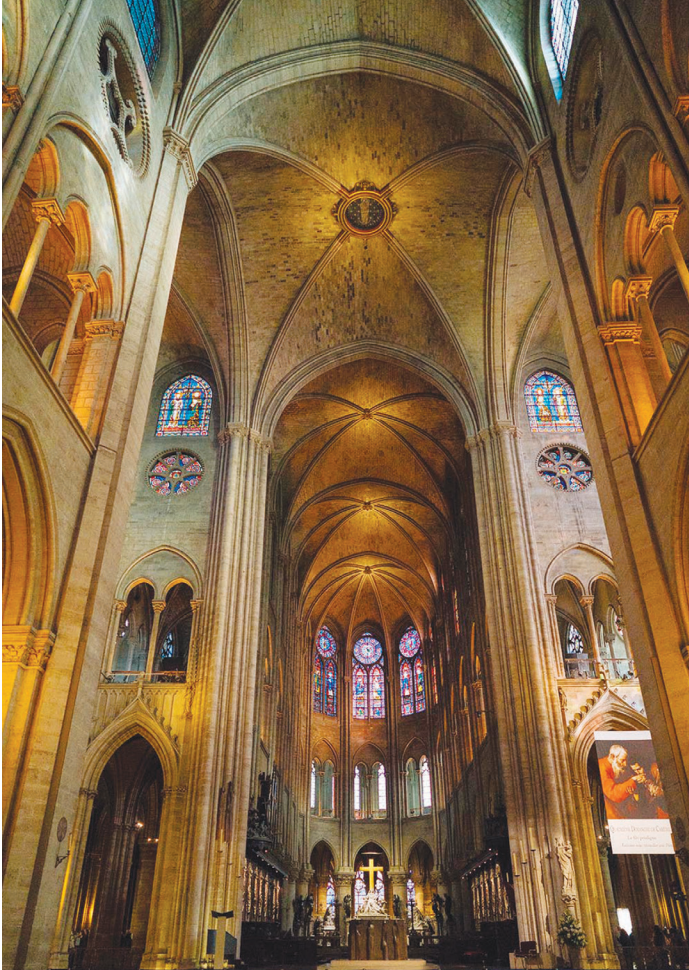
■ TRÂM ANH

Nhà thờ Đức Bà Paris, một nhà thờ Thiên Chúa giáo nằm ở phía tây của đảo Ile de la Cité giữa dòng sông Seine, trong quận 4 của thành phố Paris, Pháp, mang biểu trưng cho kiến trúc Gothic, được xây dựng bắt đầu từ năm 1163 do ông Maurice de Sully, Giám mục của thành phố Paris khởi xướng vào năm 1160 dưới thời trị vì của vua Louis XII.

Qua nhiều thăng trầm, Nhà Thờ Đức Bà Paris vào đầu thế kỷ thứ 19 trở thành một di tích đáng thương qua những tàn phá của thời gian và chiến tranh. Nhưng như có một phép lạ, vào năm 1831 văn hào Victor Hugo viết cuốn sách chuyện Chàng Gù Nhà thờ Đức Bà, và chính ông là động lực kêu gọi chính quyền tu bổ di tích lịch sử quan trọng này. Cuốn sách được tán thưởng nhiệt liệt và chỉ trong một thời gian ngắn sau đó kiến trúc sư Viollet-Le-duc đã được đô thành thuê để trùng tu

nhà thờ Đức Bà Paris.

Theo truyền thuyết thì thánh Dennis truyền bá Kitô giáo vào thành phố Paris khoảng năm 250. Công trình tôn giáo đầu tiên có thể đã được xây dựng bên bờ trái sông Seine, cạnh Val-de-Grâce ngày nay. Nhưng sử sách đã không ghi lại được chính xác về nhà thờ lớn đầu tiên của Paris cũng như các nhà thờ sau đó. Theo những dấu tích, trên đảo Ile de la Cité từng có một ngôi đền, rồi được thay thế bởi một nhà thờ Cơ Đốc giáo mang tên Saint-Etienne. Nhưng không thể biết nhà thờ này được xây dựng vào thế kỷ 4 rồi được tu sửa sau đó hay xây vào thế kỷ 7 trên các dấu tích cũ. Một điều chắc chắn rằng Saint-Etienne là một giáo đường rất lớn và giống với các nhà thờ cổ khác của La Mã hay Ravenna. Bên trong, năm gian được chia cách bởi những cột lớn, tường được trang trí ghép mảnh. Phía Bắc nhà thờ còn có nhà rửa tội mang tên

Saint-Jean le Rond.

Bên bờ trái sông Seine, tu viện Saint-Germain-des-Prés được xây khoảng năm 540. Nhưng vào thế kỷ 9 và 10, những người Normand thường xuyên tấn công Paris và đã phá hủy tu viện Saint-Germain-des-Prés. Tu viện mới được xây lại trong khoảng năm 990 tới 1021.

Nhà thờ Đức Bà Paris là một nhà thờ Công giáo tiêu biểu cho phong cách kiến trúc gothic trên đảo Île de la Cité (nằm giữa dòng sông Seine) của Paris. Đây cũng là nhà thờ chính tòa của Tổng giáo phận Paris.

Việc sử dụng sáng tạo của mái cong kiểu vòm có sườn và trụ bay, cửa sổ hoa hồng khổng lồ và đầy màu sắc và chủ nghĩa tự nhiên, phong phú của trang trí điêu khắc làm cho nó khác biệt với phong cách La Mã trước đó.

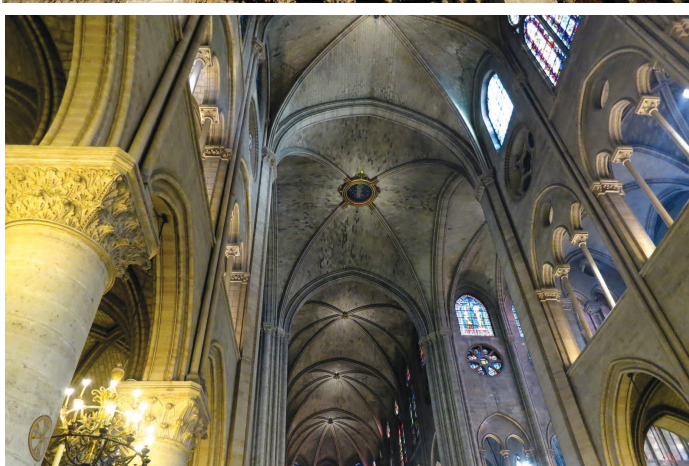
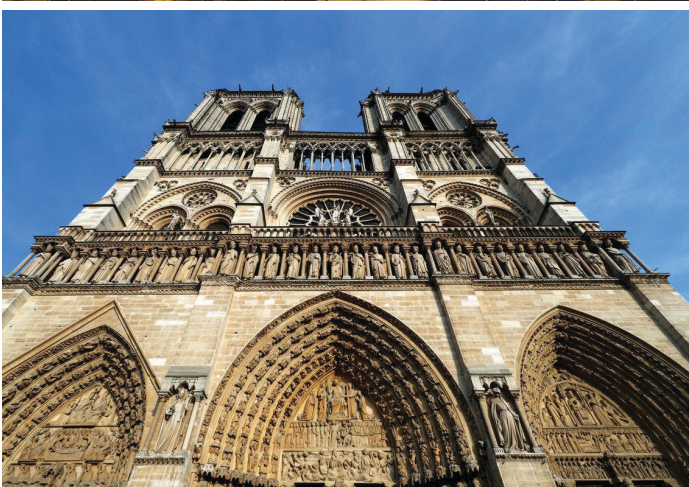
Nhà thờ được bắt đầu xây dựng vào năm 1160 dưới thời Đức cha Maurice de Sully và phần lớn công trình được hoàn thành vào năm 1260, mặc dù nó đã được sửa đổi thường xuyên trong các thế kỷ sau. Vào những năm 1790, Notre-Dame bị mạo phạm trong Cách mạng Pháp; phần lớn hình ảnh tôn giáo của nó đã bị hư hại hoặc bị phá hủy. Năm 1804, nhà thờ là nơi đăng quang của Napoléon I với tư cách là Hoàng đế của Pháp, và chứng kiến lễ rửa tội của Henri, Bá tước Chambord vào năm 1821 và đám tang của một số tổng thống của Cộng hòa Pháp thứ ba.

Kiến trúc Gothic là một hình thể kiến trúc rất thịnh hành vào giữa và cuối thời kỳ Trung cổ. Nó là chuyển tiếp giữa kiến trúc La mã và kiến trúc thời Phục Hưng.

Nhà thờ Đức Bà Paris (Notre Dame de Paris) là một trong những nhà thờ đầu tiên xây dựng theo lối kiến trúc gothic. Các bức phù điêu và những tấm kính màu thể hiện sự ảnh hưởng mạnh mẽ của chủ nghĩa tự nhiên, mang đến cho chúng dáng vẻ gần với thế tục hơn so với lối kiến trúc La Mã trước đó. Nhà thờ Đức Bà Paris (Notre Dame de Paris) là một trong số những công trình đầu tiên của thế giới sử dụng các trụ đỡ. Thiết kế đầu tiên của nhà thờ này không có các trụ đỡ quanh chỗ ngồi của dàn đồng ca và gian giữa của thánh đường. Sau khi công trình được khởi công và các bức tường mỏng (rất phổ biến trong kiến trúc gothic) ngày càng được xây cao và rộng hơn, các vết nứt bắt đầu xuất hiện khiến cho các bức tường bị nghiêng. Để khắc phục tình trạng đó, các kiến trúc sư cho xây thêm những trụ đỡ quanh bên ngoài của các bức tường và kể từ đó cách làm này đã được áp dụng trong việc xây dựng các phần tiếp theo của nhà thờ.

KIẾN TRÚC ĐỘC ĐÁO

Nhà Thờ Đức Bà có chiều dài 130m, chiều ngang 48m, chiều cao 35., có thể chứa được 6.500 người. Đây là một trong các công trình xây dựng có các cột chịu vòng cung bên ngoài nhờ đó bên trong có các cửa sổ kính màu rộng lớn đưa ánh sáng mặt trời rọi qua.

Phía mặt tiền nhà thờ có một cấu trúc thăng bằng và uy nghi. Ba cửa lớn không bằng nhau, cửa giữa cao nhất và rộng hơn hai cửa kia. Những cửa sắt lớn có những tượng nổi lên một nền vàng tượng trưng cho quyển thánh kinh bằng đá. Sáu cánh cửa lớn được trang trí bằng những cột sắt uốn nắn tuyệt đẹp và những hình tượng các thánh điệu khắc trên cạnh những vòm cong. Phía trên ba khung cửa lớn ở ngoài mặt tiền nhà thờ, có một hàng 28 bức tượng đặt trong hốc hiện thân của những vua Judah và Do Thái.

Bên trong, ngay tại giữa thánh đường, hai hàng cột với vòm trần trên cao, tượng trưng cho lối kiến trúc Pháp vào thế kỷ 13: đường nét thanh thoát nhưng táo bạo với những chạm trổ tinh vi. Để soi sáng phía trong nhà thờ người ta làm rộng những cửa sổ. Đỡ những tháp là những trụ đường kính lên đến 1,6m. Những vụ tu bổ đòi hỏi rất nhiều công phu theo cách làm hồi xa xưa và cây đàn organ được cấu tạo bởi 7800 ống đồng, kích thước khác nhau, phát ra một thứ âm vang ngân xa trầm bổng, làm dịu lòng người.

Bên trái của mặt tiền là Phần Cửa của Đức Mẹ Đồng Trinh (The portal of the Virgin) mô tả Hoàng Đạo (the Zodiac) và cảnh đăng quang của Đức Mẹ. Phần giữa của mặt tiền mô tả Cảnh Phán Xét Cuối Cùng (The portal of the Last Judgment) với 3 phần, phần thấp nhất nói về các thói xấu và các đức tính, phần giữa trình bày cảnh Chúa Jesus và các Tông Đồ và phần

trên cùng là cảnh Khải Hoàn của Chúa sau khi Phục Sinh.

Phần bên phải của mặt tiền được gọi là phần của Thánh Anne (the portal of St. Anne), diễn tả cảnh Đức Mẹ Đồng Trinh và Chúa Hài Đồng lên ngôi Vương. Đây là phần điêu khắc đẹp nhất và được bảo toàn cẩn thận nhất của Nhà Thờ.

Sàn Nhà Thờ Đức Bà cũng như các giáo đường công giáo khác thường có cấu trúc như hình dấu thánh giá. Đầu thánh giá hướng về phương Đông/East (hướng về Jerusalem). Phần transept là phần đi ngang qua thân chính của nhà thờ với cánh bắc và cánh nam, đôi khi có cửa. Chân của dấu thập thánh giá nằm cuối phương Tây/West, là nơi có đặt cửa vào chính điện.

Qua phía sau Nhà Thờ, du khách thấy “Đài Tưởng Niệm các Thánh Tử Đạo người Pháp bị lưu đày năm 1945” (Mémorial des Martyrs Français de la Déportation de 1945). Từ nơi này mọi người nhìn thấy rõ hòn đảo Ile de la Cité, Giòng Sông Seine chảy dịu dàng nhưng đây cũng là nơi tưởng niệm các công dân Pháp bị đưa đi lưu đày trong các trại tử thần như Auschwitz và Buchenwald trong kỳ Thế chiến thứ Hai. Trên tường, du khách nhận ra dòng chữ màu máu viết bằng tiếng Pháp “Hãy tha thứ, nhưng đừng quên”.

Cả hàng triệu tín đồ công giáo viếng thăm Nhà thờ Đức Bà Paris như một hình thức hành hương. Đến để tìm hiểu và

thấm nhuần những nét thiêng liêng của nơi đây trong những âm thanh không rõ nét của chuông lẹ. Từ lối kiến trúc thời trung cổ có nền văn minh đi trước lối kiến trúc hiện đại ngày nay, Paris đã hiến cho đời một kiệt tác mà thời gian và những biến cố lịch sử không làm ảnh hưởng gì đến những kiến trúc đó. Cho đến bây giờ, kiến trúc đó vẫn tỏa sáng mà bất cứ ai, thuộc mọi tầng lớp khi ngắm nhìn cũng phải trầm trồ thán phục.

Những điểm nổi bật khác bên trong nhà thờ bao gồm ba cửa sổ bằng kính màu cổ kính, trong đó cửa sổ hướng bắc có niên đại từ thế kỷ 13, và chiếc Đại Phong cầm đầy ấn tượng.

Bên dưới nhà thờ Đức Bà là một lớp công trình ngầm. Dưới chân Nhà thờ Đức Bà Paris hơn 260 foot (79 mét) là một Hầm mộ Khảo cổ kỳ lạ. Hầm mộ có chứa các hiện vật thú vị từ thời Gallo-Roman, bao gồm dấu tích cổ đại của một ngôi nhà từ thời Lutèce, tên gọi của Paris trong giai đoạn La Mã.

CHUYỆN “CHÀNG GÙ NHÀ THỜ ĐỨC BÀ” CỦA VICTOR HUGO

Đây không chỉ là báu vật lịch sử mà còn nổi tiếng vì mối liên hệ với cuốn tiểu thuyết kinh điển của Victor Hugo, *Thằng gù Nhà thờ Đức Bà*.

Sự quan tâm phổ biến đối với nhà thờ nở rộ ngay sau khi xuất bản, vào năm 1831, cuốn tiểu thuyết *Nhà thờ Đức Bà Paris* của

Victor Hugo. Điều này đã dẫn đến một dự án phục hồi lớn giữa năm 1844 và 1864, được giám sát bởi Eugène Viollet-le-Duc, người đã thêm vào ngọn tháp biểu tượng của nhà thờ. Giải phóng Paris đã được tổ chức tại Notre-Dame vào năm 1944 với tiếng hát của *Magnificat*. Bắt đầu từ năm 1963, mặt tiền của nhà thờ đã được dọn sạch hàng thế kỷ của bồ hóng và bụi bẩn. Một dự án làm sạch và phục hồi khác được thực hiện từ năm 1991 đến năm 2000.

Nhà thờ là một trong những biểu tượng được công nhận rộng rãi nhất của thành phố Paris và quốc gia Pháp. Là nhà thờ chính tòa của Tổng giáo phận Paris, Notre-Dame chứa thánh đường của Tổng giám mục Paris (Michel Aupetit). 12 triệu người đến thăm Notre-Dame hàng năm, làm cho địa điểm này trở thành di tích được ghé thăm nhiều nhất ở Paris.

Bên trái của Nhà Thờ và thấy phần cầu thang, đưa mọi người lên tháp chuông cao 225 feet. Đây chính là nơi Đại Văn Hào Victor Hugo đã mô tả thằng gù Quasidomo trong tác phẩm *“Thằng Gù Nhà Thờ Đức Bà”* (The Hunchback of Notre Dame) nổi tiếng toàn thế giới. Tháp phía tây nam (bên phải) là nơi để một cái chuông lớn tên Emmanuel cân nặng 13,000kg và một cây để rung chuông nặng 500kg.